

CEMEX ENERGY GRUP Kft. (3530 Miskolc, Rákóczi út 2/1.)

MAZOVILL-TERV Kft. (3700 Kazincbarcika, Munkás u. 7.)

Naturplusz”99 Kft. (3521 Miskolc, Szerb A u. 14.)

Felsőzsolca, 045/4 hrsz villamosenergia ellátása (35 kV légvezeték építés, OTR 35/0,4 kV-os állomás építése) előzetes élővilágvédelmi és tájvédelmi vizsgálata

2019

Készítette: Mercsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő

Engedély száma: Sz-066/2012

Nyilvántartási kód: 4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet

Tartalom

1. Az érintett terület bemutatása.....	3
2. Az érintett terület természeti állapota.....	4
3. Tájvédelem, tájképi értékek.....	7
4. A vizsgálat összefoglalása	7
5. Adatok a talaj védelméhez.....	8
6. Felhasznált irodalom.....	9
7. Fényképmelléklet	10
8. Egyéb melléklet.....	11

Felsőzsolca, 045/4 hrsz villamosenergia ellátása (35 kV légvezeték építés, OTR 35/0,4 kV-os állomás építése) előzetes élővilágvédelmi és tájvédelmi vizsgálata

1. Az érintett terület bemutatása

Bemutató: Felsőzsolca, kisváros az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Miskolci járásban, a Sajó folyó bal partján.

A település határa 26,02 km², lakossága 5.683 fő (2015.01.01) Folyómenti település, jellemző mezőgazdasági és ipari termelés, kertművelés, teljes infrastruktúrával ellátott. A tengerszint feletti magassága: 108-116 m.

Földrajzi elhelyezkedés: Felsőzsolca az Alföld nagytájban, a Közép-Tisza mellék középtájban, a Sajó hordalékkúpja kistájban helyezkedik el. Felszínét a löszös üledék alapközeten keletkezett vályogon, alföldi mészlepedékes csernozjom talaj borítja.

Klíma adatok: (Újszentmargita állomás adatai)

Évi napsütéses órák száma: 1.900 óra

Évi felhőzet: 60% borultság

Derült napok száma: 70 nap

Borult napok száma: 100 nap

Ködös napok száma: 60 nap

Évi középhőmérséklet: 9,5 C°

Fagyos napok száma: 110 nap

Átlagos legmagasabb hőmérséklet: 34,0 C°

Átlagos legalacsonyabb hőmérséklet: - 19,0 C°

Évi párányomás: 7.4 mm

A 14 órás légnedvesség évi átlaga: 60%

Évi csapadékmennyiség: 550 mm

Havas napok száma: 25 nap

Szélirányok évi gyakorisága: É-ÉK-D-Ny-DNy-K-ÉNy-DK.

Évi tengerszint fölötti légnyomás: 1018.4 hPa

A tervezett munka és környezete (a transzformátor és vezeték nyomvonala és környezetében található társulások) és a társulásokat jellemző növényfajok ismertetése

A helyszín vizsgálatát 2019.07.24.-én végeztem jó időben és látási viszonyok között. A tervezett elektromos vezeték és transzformátor állomás Felsőzsolca északi szélén ipari és mező-gazdasági környezetben, a 37. számú főút és a Bólyai János út kereszteződésében, 3.600 m²-

en, délre mezőgazdálkodási (szántó) területtel, keletről ipari, nyugatról kertes lakóház határolja. Tengerszint feletti magassága: 112-113 m.

Érintett helyrajzi számok: Felsőzsolca 046/14 (kivett telephely), Felsőzsolca 054/4 (kivett telephely). A szabadvezeték hossza: 24 m, a földkábel: 16 m = 40 m hosszúságú.

A vizsgált területen átalakított környezet található ezért a jellemző növénytársulások gyomtársulások, fajban igen szegényesek, az útpadka és az utak széli gyomnövényzet (*Artemisletea vulgaris* Lehm. & al. In R.Tx. 1950) és taposott gyomnövényzet (*Polygano arenastri-Poetea annuae* Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991), és nyomokban a melegkedve-lő szubmediterrán cserjések (*Berberidion* Br.-Bl.1950) tudnak megtelepedni.

A tervezett munka helyszíne nem esik természetvédelmi oltalom alá, nem része a Natura 2000 hálózatnak, nem része a Nemzeti Ökológiai Hálózatnak. Védett növényfaj nem található a tervezett elektromos vezeték és transzformátor állomás nyomvonalában és hatásterületében.

2. Az érintett terület természeti állapota

Növényvilág

Flóratartomány

A terület a Pannóniai flóratartományba (*Pannonicum*) tartozik.

Flóravidék

Az Alföldi flóravidék (*Eupannonicum*).

Flórajárás

Tiszavidék (*Crisicum*) flórajárás része.

Vegetáció jellemzése

A transzformátor és a tervezett vezeték nyomvonala mentén a gyomtársulások jellemzőek.

A tervezett elektromos vezeték nyomvonalába eső társulások és a társulásokat jellemző növényfajok ismertetése

1. Melegkedvelő szubmediterrán cserjések (Berberidion Br.-Bl.1950)

Ezen belül:

Galagonya-kökény cserjés (*Pruno spinosae-Crataegetum* Soó /1927/ 1931)

Jellemző növényei:

A gyakori kökény (*Prunus spinosa*) mellett megtalálható az egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), a varjútövis (*Rhamnus catharticus*), a lágyszárú növényfajok közül a fekete üröm (*Artemisia vulgaris*).

2. Útszéli gyomnövényzet (Artemisletea vulgaris Lehm. & al. In R.Tx. 1950)

Ezen belül:

Mezei aszatos (*Cirsietum lenceolati-arvensis* Morariu 1943)

Jellemző növényei:

Uralkodik a fekete üröm (*Artemisia vulgaris*), a fekete peszterce (*Ballota nigra* ssp. *nigra*), a kerek repkény (*Glechoma hederacea*) és a pitypang (*Taraxacum officinalis*).

2. Taposott gyomnövényzet (Polygano arenastri-Poetea annuae Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991)

Ezen belül:

Angol perje-nagy útifű társulás (*Lolio-Plantaginetum majoris* Beger 1930)

Jellemző növényei:

Domináns az angol perje (*Lolium perenne*), de gyakori és jellemző a nagy útifű (*Plantago major*).

Növényfajok

(TVK – Természetvédelmi kategóriák /Simon 1988/, SzMT – Szociális Magatartás Típusok /Borhidi 1993/ feltüntetésével)

Nr.	Latin név	Magyar név	TVK	SzMT
1,	Acer pseudoplatanus L.	hegyi juhar	K	S
2,	Achillea millefolium L.	közönséges cickafark	TZ	DT
3,	Amorpha fruticosa L.	gyalogakác	G	AC
4,	Arrhenatherum elatius (L.) Presl	franciaperje	TZ	DT
5,	Artemisia vulgaris L.	fekete üröm	GY	W
6,	Atriplex patula L.	terebélyes libatop	GY	W
7,	Ballota nigra L.	fekete peszterce	GY	W
8,	Calamagrostis epigeios (L.) Roth	siskanád tippan	TZ	RC
9,	Capsella bursa-pastoris (L.) Medic.	pásztortáska	GY	W
10,	Carduus acanthoides L.	útszéli bogáncs	GY	W
11,	Cichorium intybus L.	mezei katáng	GY	W
12,	Cirsium arvense (L.) Scop.	mezei aszat	GY	RC
13,	Cirsium vulgare (Savi) Ten.	közönséges aszat	GY	RC
14,	Convolvulus arvensis L.	apró szulák	GY	RC
15,	Crataegus monogyna L.	egybibés galagonya	K	G
16,	Crepis setosa Hall.	serteszörös zörgőfű	GY	W
17,	Dactylis glomerata L.	csomós ebír	TZ	DT
18,	Daucus carota L.	murok	TZ	DT
19,	Galium mollugo L.	közönséges galaj	K	G
20,	Glechoma hederacea L.	kerek repkény	K	DT
21,	Juglans regia L.	dió	G	I
22,	Lactuca serriola L.	keszeg saláta	GY	W
23,	Lathyrus tuberosus L.	gumós lednek	GY	W
24,	Ligustrum vulgare L.	közönséges fagyal	E	G
25,	Linaria vulgaris Mill.	közönséges gyűjtőványfű	TZ	W
26,	Lolium perenne L.	angolperje	GY	DT
27,	Matricaria maritima L. subsp. inodora (L.)	ebszékfű	GY	W
28,	Melandrium album (Mill.) Garcke	fehér mécsvirág	GY	W
29,	Plantago major L.	nagy útifű	GY	W
30,	Plantago lanceolata L.	lándzsás útifű	TZ	DT
31,	Poa pratensis L.	réti perje	K	G
32,	Portulaca oleracea L.	kövér porcsin	GY	W
33,	Potentilla reptans L.	indás pimpó	TZ	DT
34,	Prunus spinosa L.	kökény	TZ	C
35,	Rubus caesius L.	hamvas szeder	TZ	DT
36,	Rumex acetosa L.	mezei sóska	TZ	DT

37,	Rumex crispus L.	fodros lórom	TZ	W
38,	Stenactis annua subs. strigosa (Mühl.) Soó	ligeti seprence	TZ	W
39,	Syringa vulgaris L.	orgona	G	AC
40,	Taraxacum officinale Weber ex Wiggins	pongyola pitypang	GY	RC
41,	Tragopogon dubius Scop.	nagy bakszakáll	TZ	DT
42,	Urtica dioica L.	nagy csalán	TZ	DT

Természetvédelmi Érték Kategóriák (TVK)

I. Természetes állapotokra utaló	
unikális fajok	U
fokozottan védett fajok	KV
védtett fajok	V
társulásalkotó fajok	E
kísérő fajok	K
pionír fajok	TP
II. Degradációra utaló	
zavarástűrő fajok	TZ
adventív fajok	A
gazdasági növények	G
gyomfajok	GY

Vegetáció értékelése természetvédelmi kategóriák alapján

I. Természetes állapotokra utaló	TVK	Fajszám	%
unikális fajok	U	0	0%
fokozottan védett fajok	KV	0	0%
védtett fajok	V	0	0%
<i>társulásalkotó fajok</i>	<i>E</i>	<i>1</i>	<i>2,0%</i>
<i>kísérő fajok</i>	<i>K</i>	<i>5</i>	<i>13,0%</i>
pionír fajok	TP	0	0%
II. Degradációra utaló			
<i>zavarástűrő fajok</i>	<i>TZ</i>	<i>14</i>	<i>33,0%</i>
adventív fajok	A	0	0%
<i>gazdasági fajok</i>	<i>G</i>	<i>3</i>	<i>7,0 %</i>
<i>gyomfajok</i>	<i>GY</i>	<i>19</i>	<i>45,0%</i>
Összesen:		42 faj	100%

A területen élő növényfajok közül a természetes állapotokra utaló fajok közül dominánsak a kísérő fajok (13,0%), majd a társulásalkotó fajok (2,0%)-ban követik.

A degradációra utaló fajok közül dominánsak a gyomfajok (45,0%), majd a zavarástűrő fajok (33,0%) és a gazdasági növényfajok (7,0%).

Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett, pionír és adventív növényfaj.

Az érintett terület állatvilága

TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)
OSZTÁLY: KÉTÉLTŰEK (AMPHIBIA)

REND: BÉKÁK (ANURA)

Család: Varangyfélék (*Bufonidae*)

Zöld varangy – *Bufo viridis* védett

Család: Levelibéka-félék (*Hylidae*)

Zöld levelibéka – *Hyla arborea* védett

OSZTÁLY: MADARAK (*AVES*)

REND: ÉNEKESMADÁR-ALAKÚAK (PASSERIFORMES)

Család: Fecskefélék (*Hirundinidae*)

Molnárfecske – *Delichon urbica* védett

Füsti fecske – *Hirundo rustica* védett

Család: Rigófélék (*Turdidae*)

Feketerigó – *Turdus merula* védett

Család: Verébfélék (*Passeridae*)

Házi veréb – *Passer domesticus* nem védett

OSZTÁLY: EMLŐSÖK (*MAMMALIA*)

REND: CARNIVORA – RAGADOZÓK

Család: Menyétfélék (*Mustelidae*)

Nyest – *Martes foina* nem védett

REND: RODENTIA – RÁGCSÁLÓK

Család: Egérfélék (*Muridae*)

Alcsalád: Pocokformák (*Arvicolninae*)

Mezei pocok – *Microtus arvalis* nem védett

A jellemző növény és állatközösség állománya, folyamatos változásban van.

3. Tájvédelem, tájképi értékek

A helyszín vizsgálatát 2019.07.24.-én végeztem jó időben és látási viszonyok között. A tervezett elektromos vezeték és transzformátor állomás Felsőzsolca északi szélén ipari és mezőgazdasági környezetben, a 37. számú főút és a Bólyai János út kereszteződésében, 3.600 m²-en, délre mezőgazdálkodási (*szántó*) területtel, keletről ipari, nyugatról kertes lakóház határolja. Tengerszint feletti magassága: 112-113 m.

Érintett helyrajzi számok: Felsőzsolca 046/14 (*kivett telephely*), Felsőzsolca 054/4 (*kivett telephely*). A szabadvezeték hossza: 24 m, a földkábel: 16 m = 40 m hosszúságú. A vizsgált te-

rület átalakított környezetben található, a tervezett beruházás a környezetére sem tájvédelmi, sem tájképi értékében, hátrányos változást, változtatást, nem okoz.

4. A vizsgálat összefoglalása

A helyszín vizsgálatát 2019.07.24.-én végeztem jó időben és látási viszonyok között. A tervezett elektromos vezeték és transzformátor állomás Felsőzsolca északi szélén ipari és mező-gazdasági környezetben, a 37. számú főút és a Bólyai János út kereszteződésében, 3.600 m²-en, délre mezőgazdálkodási (*szántó*) területtel, keletről ipari, nyugatról kertes lakóház határolja. Tengerszint feletti magassága: 112-113 m.

Érintett helyrajzi számok: Felsőzsolca 046/14 (*kivett telephely*), Felsőzsolca 054/4 (*kivett telephely*). A szabadvezeték hossza: 24 m, a földkábel: 16 m = 40 m hosszúságú.

A vizsgált területen átalakított környezet található ezért a jellemző növénytakasúások gyomtakasúások, fajban igen szegényesek, az útpadka és az utak széli gyomnövényzet (*Artemisletea vulgaris* Lehm. & al. In R.Tx. 1950) és taposott gyomnövényzet (*Polygano arenastri-Poetea annuae* Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991), és nyomokban a melegkedve-lő szubmediterrán cserjések (*Berberidion* Br.-Bl.1950) tudnak megtelepedni.

A tervezett munka helyszíne nem esik természetvédelmi oltalom alá, nem része a Natura 2000 hálózatnak, nem része a Nemzeti Ökológiai Hálózatnak. Védett növényfaj nem található a tervezett elektromos vezeték és transzformátor állomás nyomvonalában és hatásterületében.

A területen élő növényfajok közül a természetes állapotokra utaló fajok közül dominánsak a kísérő fajok (13,0%), majd a takasúáskötő fajok (2,0%)-ban követik.

A degradációra utaló fajok közül dominánsak a gyomfajok (45,0%), majd a zavarástűrő fajok (33,0%) és a gazdasági növényfajok (7,0%).

Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett, pionír és adventív növényfaj.

A jellemző növény és állatközösség állománya, folyamatos változásban van.

5. Adatok a talaj védelméhez

Alapközet

A település közigazgatási határában részben a Sajó-folyó árterületén, az alapközeten, löszös üledéken, vályog képződött.

Talajtípusok

A vályogon, alföldi mészlepedékes csernozjom talaj fejlődött ki.

Termőréteg vastagsága

Maximum: 100 cm-nél vastagabb

Talajok vízgazdálkodási tulajdonságai

Jó víznyelésű és vízelvezető-képességű, jó vízraktározó képességű, jó víztartó talajok.

Talajok kémhatása és mészállapota, szervesanyagtartalma, talajértékszáma

Gyengén savanyú talajok, szervesanyagtartalom: 200 – 300 t/ha, talajértékszáma: 80-70 % között (*természetes termékenység %-ban*)

Az építéssel érintett terület és élőhely talajvédelme

Az elektromos vezeték nyomvonala ($24\text{ m} + 16\text{ m} = 40\text{ m}$) épített környezetben található, ipari létesítmények és szilárd burkolatú utak környezetében vezet. Az oszlop beásása, a transz-formátor felszerelése, a vezeték kihúzása, a földkábel árok kiásása nem, vagy alig jár taposással, így taposási kár nem keletkezik. A kitermelt talaj illetve annak fedő humusz rétege vissza-töltésre kerül.

6. Felhasznált irodalom

Dr. Keve András.: Magyarország madarainak névjegyzéke Nomenclator avium hungarica. Madártani Intézet kiadványa. Budapest 1960

Borhidi Attila és Sántha Antal.: Vörös Könyv Magyarország növénytakasulásaíról I – II. kötet. TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó Budapest, 1999.

Simon Tibor.: A magyarországi edényes flóra határozója Harasztok – virágos növények. Tankönyvkiadó, Budapest 1992

Országos Meteorológiai Intézet.: Magyarország éghajlati atlasza Akadémiai Kiadó. Budapest, 1960

Borsod-Abaúj-Zemplén megye: Megyei Környezetvédelmi Program 2003

Internet.: Természetvédelmi Információs Rendszer

ÉLŐHELYISMERETI ÚTMUTATÓ 2.0 Szerkesztette: Bölöni János, Kun András és Molnár Zsolt

Írta: Seregélyes Tibor (1997) és Bölöni János (2003)

Kiegészítette: Kun András, Horváth András, Molnár Zsolt, Szmorad Ferenc Kézirat, Vácrátót 2003.

Mericsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-06/2012
jogosult ordészeti szakszemélyzet
Nyilvántartási kód: 4467

Tarcal, 2019.07.26.

Mericsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012

7. Fényképmelléklet

1. ábra: A beruházás környezete

2. ábra: A vezeték

3. ábra: A létesítmény állapota

4. ábra: A vezeték tervezett leágazása

8. Egyéb melléklet

Felelősségvállalási nyilatkozat

Alulírott

név: **Mericsák József László egyéni vállalkozó**

lakcím: **3915 Tarcal, Klapka utca 14.**

születési hely, idő: **Miskolc, 1949 május 14**

anyja neve: **Mericsák Margit**

személyigazolvány szám: **229129RA**

szakértői engedély száma: **Sz-066/2012 élővilágvédelem, tájvédelem szakterület**

nyilvántartási kód: **4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet**

A dokumentációban szereplő megállapításokat a hatályos jogszabályok, szabványok, környezet- és természetvédelmi, tájvédelmi, erdővédelmi követelmények szem előtt tartásával tettem meg, támaszkodva a szakirodalomra, eddigi tanulmányaimra, tapasztalataimra. A dokumentációba foglalt adatok, megállapítások valódiságáért a felelősséget vállalom, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a dokumentumok tartalma megfelel a valóságnak.

Mericsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-06/2012
jogosult erdészeti szakszemélyzet
Nyilvántartási kód: 4467

Tarcal, 2019.07.26.

Mericsák József László